

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc.
Manuscrisele nu se retrimit.
Insertiile
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk.
In Budapesta la A. V. Gölber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Le-
opold (VII Erzsébet-körut).
Prețul inserțiunilor: o serie
garmond pe o coloană 10 lei
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și invo-
ială. — **RECLAME** pe pagina
1-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXX.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Anșito-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate es-
ciile postale din țară și din
arară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. scagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — **Atât abona-**
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 233.

Brașov, Duminecă 21 Octombrie (3 Noemvrie).

1907.

Croații, naționaliștii și guvernul.

Era lătită credința, că noua sesiune a dietei ungare se va inaugura cu o luptă crâncenă a Croaților și a naționalităților în contra guvernului. Nu numai odată au amenințat deputații croați, că vor face obstrucție la toamnă, ear cetitorii noștri își vor aduce aminte, că și unul din deputații români semnalase asemenea într'un discurs, ce l'a ținut înaintea alegătorilor săi, că naționaliștii vor face obstrucție, dacă guvernul nu-și va implini angajamentul luat, de a prezenta fără amânare dietei proiectul de lege relativ la introducerea votului universal.

Peste câteva zile se implinește o lună, de când s'a deschis dieta și s'a început sesiunea de toamnă. Ceea ce s'a petrecut însă în sânul camerei deputaților n'a justificat până acuma așteptările, cari vizau conflictul și obstrucția.

Desbaterile au avut un mers liniștit și în loc de războiu s'au semnalat nou veleități de înțelegere și împăcare.

Mai întâi guvernul a încercat — nu voim să cercetăm, că oare în mod sincer sau nu — de a se înțelege cu Croații, dar n'a ajuns la nici un rezultat favorabil. Croații nu voesc să cedeze cu una cu două și ministrul președinte Wekerle i-a somat în ultimul său discurs, nefăcând deosebire între Sârbi și Croați. Aceasta a cauzat nemulțămiri mai ales între Sârbi radicali, între cei din Croația, ca și între cei din Ungaria. Aceștia din urmă erau gata să dea concurs guvernului dacă acesta va sprijini dorințele lor pe terenul bisericesc. Radicalii sârbi din Ungaria au și, stat în cele mai bune relațiuni cu guvernul, ei trecuseră așa zicând în tabăra partidului independist. De aceea se credea, că deputații sârbi radicali vor eși din clubul naționalist, din care fac parte. Guvernul însă nu ș'a implinit promisiunea ce le-a dat-o și acuma Sârbi radicali sunt tocmai pe punctul de a lua o hotărâre, că ce atitudine să ob-

serve față cu guvernul și cu majoritatea lui independistă. Mâne, Duminecă, se va întruni în Neoplanta o conferență mare a lor, la care vor fi reprezentați și Sârbi radicali din Croația și care se va ocupa de aceasta chestiune.

O știre mai nouă ne spune, că deputații croați au de gând să aducă lucrurile acolo, ca guvernul ungar să se vadă silit a disolva dieta croată și a ordona nouă alegeri. Ei cred, că Banul se căznește zadarnic de a forma un nou partid unionist și că stăruințele lui vor suferi un cumplit fiasco.

C'un cuvânt încă nu e nimic lămurit între Croați și guvernul ungar. În zilele următoare numai se va decide, dacă ruptura se va face definitiv ori că va succede vr'o înțelegere. Unii zic că guvernului Wekerle i-ar plăcea poate chiar ca deputații croați să facă obstrucțiune, ca astfel să-i dea pretext pentru a propune și duce în împlinire revizuirea regulamentului camerei și reforma legii de pressă după cum o dorește coaliția.

În ce privește clubul deputaților naționaliști, nu s'a luat încă nici în sânul acestuia o hotărâre definitivă despre atitudinea viitoare față cu guvernul și cu majoritatea. Despre obstrucție nu se mai vorbește. Dispoziția nu pare a fi nicidecum așa de belicoasă cum s'a crezut. Ba se pare că earăși se repetă ceea ce am putea numi: frigurate de apropiere și de împăciuire.

Nu s'a petrecut nimic pozitiv ce ar putea să sprijinească această părere. Este însă ceva în aer și debutul deputatului cercului Beiuș Vasile Lucaciu și convorbirile ce le-a avut acesta cu unii fruntași ai partidului independist, despre cari facem amintire mai jos, sunt interpretate de foile maghiare ca niște semne vedite de apropiere și indeosebi este prezentat Lucaciu ca un vestitor al păcii.

Aceasta e situațiunea momentană, la care firește vom reveni mai pe larg îndată ce se va mai lămuri.

Pactul în comisi. Iată cum s'a discutat pactul în comisia financiară, primindu-se în întregime, unanim. *Hollo L.* (independist). »N'avem temeri nici unul că într'un război economic Ungaria ar ieși biruitoare, dar pactul este tot mai bun decât un război«. Nagy F. (constituțional) »Cu durere, însă partidul său va vota pactul«. — Buzáth F. (poporal) »Primum pactul și ne bucurăm că partidul kossuthist a părăsit terenul drepturilor publice, plecând spre o politică practică!« — *Polonyi G.* Întrerupe pe Buzáth cu întrebarea: »Dar voi ce faceți cu revizuirea legilor bisericești?« — Clauzula de Ischl se găsește și în acest proiect.

Sârbi radicali, în adunarea generală de ieri, au luat deciziunea, ca la alegerile congregaționale să pornească în deplină înțelegere cu partidul kossuthist.

Despre congregația dela Deva, scrie »Lib.«: Ieri (Joi 31 Oct.) s'a ținut la Deva congregația comitatului. Vrednică de pomenit e numai lupta Românilor, veniți vreo 50, contra noilor îngreunări prin slujbe nouă, apoi pentru închiderea crâșmelor în Dumineci și sârbători, prin vorbitorii lor Dr. Străitar (Hațeg), Dr. Iustin Pop (Deva), Dr. A. Vlad etc.

DI Dr. I. Pop a interelat pe vicișpan pentru călcarea de lege ce căpitanul de poliție din Orăștie a săvârșit-o în primăvară contra preotului I. Moța, pe care nu l'a lăsat să vorbească în adunarea poporală ce s'a ținut contra legii lui Apponyi, deși i-a arătat legea, că n'are drept a-l opri. Vicișpanul a spus că n'a știut de asta și introduce cercetare în cauză.

Pentru închiderea crâșmelor Românilor, prin Dr. I. Papp, (Brad) au înaintat cerere ca să fie închise, ca și în Bihor și Treiscaune. Congregația a primit propunerea și regulamentul făcut de Români, dându-le vicișpanului ca pentru cea mai apropiată congregație să vină cu un regulament pentru tot comitatul. S'a făcut propunere să se adreseze ministrului Andrassy mulțumită pentru că a câștigat »garanțiile constituționale« dela Domnitor.

Deput. Dr. Vlad, a arătat că-s numai niște fleacuri, nu se plătește. Cere să nu se facă nici o »mulțumită«. Dr. Ajtaj și Dr. Apáthy însă zic, că s'lucrează mare, să se facă. A răspuns Dr. Vlad în o vorbire strălucită, aplaudată des chiar și deoparte a Ungurilor, arătând ce nimica s'a ales din ce doreau cei din guverna la început să stoarcă dela Viena! La vot abia a putut trece propunerea celor dela comitat cu majoritate de câteva voturi, că și ungurii neatârnatóri au votat cu propunerea dlui Dr. Vlad.

Correspondența din Budapesta.

„Memorandul“ în dietă — Spicuri din ziarele maghiare.

— 1 Noemvrie 1907.

Din scurtul raport de eri am lăsat să dăm azi, mai pe larg, răspunsul d-lui V. Lucaciu la vorbirea lui Bánffy, pe care și de altfel o întrerupea necontent cu observații nimerite, calme. Este vorba de memorandum, și e ciudat cu câtă liniște relativă au știut deputații maghiari să scormonească aceasta chestie, ce stârnise furtuni, pe vreme. Miercuri nici nu isbucniră în obiceiurile cuvinte murdare, când Dr. Lucaciu se spunea cu mândrie de o căpetenie a acestui proces.

Dr. Lucaciu luase cuvântul în chestie personală, îndată după Bánffy. Camera îi dete destul de bucuros voe, a se abate dela chestie. — Înainte de toate respinge energic acele atacuri, cari îl atacă în sentimentele lui cele mai scumpe, iubirea de patrie. La Lăpuș ca și la Beiuș a avut steaguri în tricolorul unghuresc. Ce-i drept puține dar dacă nu are mai multe parole ce să facă! Așteaptă să trimită steaguri și embleme ministrul de instrucție, cum s'au făcut dispoziții.

Bánffy atâță patimile, ura. Acestor atacuri în contra patriotismului său, ar ști să răspundă altfel, dacă nu ar fi preot. Așa însă nu poate decât să arunce mânușa discuției libere, științifice în chestia memorandumului. Este gata să primească discuția asupra lui cu ori-cine. (Sgomotul nu înceată. Strigă mai mulți: s'a adus judecată! avem verdict judecătoresc!)

Opinia publică a fost alarmată cu strâmbătăți. Nime, nici chiar cei ce au adus judecata nu sunt în clar cu toate chestia. Nu a fost trădare din partea noastră. Adresa memorandumului este aceeași cu adresele camerei către Regele. Apoi Esc. Sa Fr. Kossuth, nu merge într'una la Viena? Am căutat și noi să putem veni la Budapesta. Este drept constituțional, a merge cu memorande la parlament și la Rege. Osândirea sa și a soților se poate face obiectul discuției serioase. Ne-am supus osândeii, cu toate că puteam scăpa de ea, trecând în alte țări. După osândă a urmat însă și grațierea. În asta însă D. Bánffy n'are nici cea mai mică parte li sunt dator că mi-a dat prilej să o spun asta hotărât. (Voci: cine a mijlocit'o dar?) *Asta d-l Bánffy o știe mai bine.* După grațiere eu și I. Coroianu am mers la el și i-am dat în scris recunoașterea, că premierul de atunci, Bánffy a executat în ordine și conștiințios porunca Majestății Sale. (Nagy György: Cine-i vinovat pentr-

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Nelly.

După Luisa Koch.

Cânta încet un cântec duios, și cu vârful piciorului legăna un cărucior de copii elegant. Chipul ei era blând, încadrat de păr auriu, iar ochii ei albaștri luceau de-o adevărată fericire când se uita la miștitelul care durmea așa de dulce.

Deodată scârțai ușa grădinei și o figură impozantă bărbătească apărură pe cărarea de nisip. Tânăra femeie îi alergă înalate și se anină voioasă de brațul bărbatului; părea lângă el ca o floare gingașă. Povestind dragălaș mergea lângă el, ear soțul ei asculta de cuvintele ei c'un surâs ușor.

»Ce ai Grigorie?« zise ea îngrijată privind în ochii lui.

Ei răspunse neplăcut atins de întreba ei: »Ce să am? Nu pot întotdeauna răd la toate ca tine. Există și lucruri mai serioase.«

Ea mergea intimidată lângă el și un spin greu îi tremura pe buze.

»Ești prea bună pentru mine« zise el deodată cuprins de milă față de tânăra femeie, care îi iubea așa de mult. Încet el îi netezi mâna ei moale.

Cu pași grăbiți îi ajunse factorul postal și predete o telegramă tinerei femei. Ea subscrise cu mâna tremurândă.

»De acasă«, zise Nelly răsufând greu, »tata — «

Nu poate ceti de iritațiune mai de parte; lacrimile îi întunecă vederea. Soțul ei îi ia foaia din mână, devenind și el palid.

»Mort? întrebă Nelly plângând.

»Nu, nu, numai bolnav. Greu bolnav. Să plecăm îndată, zice mama.«

Cuvântul din urmă îl pronunță cu multă greutate. Ea nu observă. Își luă iute cele mai strict necesare, pălăria voalată, înfășură bine copilul. Casa o lăsa în grija servitoarei credincioase.

Sedeau tăcuți unul lângă altul în trăsura ușoară, care o ducea la casa părintească. Tânăra femeie trebuia să se gândească la copilăria ei; își pierdu pe mama când i-ar fi trebuit mai mult, când împlinise abia patrușprezece ani! Tatăl ei se însură a doua oară. Luă o femeie foarte

frumoasă cu ochii negri înfocați, de ostară impunătoare. Se gândea cu câtă temere se uita la figura sumeată a noiei ei mame — și că ea nu-i putu înlocui nici-odată pe mama ei.

Tatăl ei îi arată îndoită iubire, ca să nu simță că inima lui nu mai aparține ei singure.

Incepură să se întunece când se opriră trăsura lângă o casă de țară curățică, încunjurată de viță sălbatică. Bătrâna Reza care a crescut pe Nelly le eși înainte și se luți pe cât numai îi permiteau picioarele bolnave. Avea ochii plânși. Luă în brațe copilă, care se uita mirată jur împrejur.

Nelly sări din trăsură și alergă pe scările ce conducea în odaia tatălui ei. Mama o întâmpină în coridor; era foarte palidă, paliditatea însă înfrumșeta numai fața ei fină cu ochii întunecați.

»Cum îi merge tatii?«

»Trebuie să fi tare. Așa nu-i permis să te vadă — s'apropie de sfârșit.«

Depuse pălăria: »Voi să flu tare« zise stringând dinții și deschizând încet ușa ce conducea în odaia bolnavului.

Ea ingenunchiă lângă patul muribundului. »Tată«, șopti Nelly. »Tată!« Atunci

el deschise ochii și recunoscu pe singurul său copil; o strânse cu ultimele sale puteri la pieptul său, ear ochii lui exprimau gingașa dragoste, pe care a avut'o întotdeauna pentru copilul său. Pe urmă se părea că îl cuprindea din nou amintirea unei dureri ascunse sufletești. Expresia feței lui deveni neliniștită, iar buzele lui voiau să șoptească.

Nelly se plecă mai tare spre el.

»Suntem amândoi înșelați«, înțelese ea cu greutate din vorbele lui, »amândoi.«

»Ce vrei să zici tată, dragă tată!«, însă el nu mai auzi cuvintele eiperate, se afla în agonie, iar lacrimile ei curgeau pe fața-i ce se răcea cu încetul...

Câteva zile mai târziu, orfana mergea spre cimiter. Ea voia să-și i-a adio dela mormântul proaspăt al tatălui ei. Mâne se va întoarce cu George la căsnicia lor tinăra. Cu capul plecat și cu ochii ei albaștri, ce-și pierduseră acum din culoare, așintiți la pământ, parcă căuta desnodă mormântul cuvintelor enigmatice ale tatălui ei: »suntem amândoi înșelați!« În jurul ei sufla vântul prin grânele frumoase, iar ciocârliile se pierdeau ciripind prin albastrul imens al cerului. Macii roșii o saluta fluturatic — în toate părțile frumșete

grațiere? Farkasházy: Asta-i o chestie de importantă pentru constituție!

Mulțumește apoi lui Bánffy, a cărui politică șovinistă a contribuit mult la deșeptarea și consolidarea naționalităților. Aceasta însă numai politică patriotică nu este!

Nu mai decât s'a sculat Bánffy, încercând să răspundă. Primește aplauze dese când dorește susținerea politicii lui șoviniste extreme. (Cam repede după aprobările date părintelui Lucaciu!) Numeste ironic pe memorandiști »companiști«. Grațierea — spune — este un drept al Regelui. Insa nu se poate exercita fără semnarea ministerială. De nu o da aceasta guvernul, domniile lor și azi ar sta în închisoare. Conziliul ministerial însă a primit punctul meu de vedere, că ajunge faptul de a se fi statuat un exemplu, fără considerare cât a »șezut« domnul deputat. — Da, Regele a dat grațierea, însă numai cu semnarea guvernului maghiar!

Incidental a avut urmări, în culoare. Bánffy s'a ferit să lămurească, din a cui inițiativă s'a dat grațierea? Din a guvernului ori din a Regelui? Apoi și cu »statuarea exemplului« e cam subredă logica. Prin grațiere, și mai cu seamă prin felul ei iarăși s'a statuat un exemplu! Ce se înțelege și cum să se poarte? — întrebările acestea nelinișteau pe cei mai mulți.

Se adunaseră deci în jurul lui Bánffy, pe coridoarele unde se clevește mult. Era pe-acolo Kaas I., Szász I. și Burdea, între alții. Mai cu seamă Kaas nu slăbea cu întrebarea: totuși cine a venit cu ideea grațierii? Bánffy se codea, ca și la ședință. Numai ce se scapă însă Burdea: »Sturza, ministrul președinte de pe acele vremuri, în România!« De acest ajutor par'că se bucura Bánffy. Zise ușurat — și șiret: »Cu Sturza eram în relații bune.«

Unii pretind să mai fi adaus și aceste Bánffy: »In astfel de chestii are uneori voință și Maj. Sa. Guvernul apoi, sau se potrivește voinței Regelui, sau își ia tâlpășita.«

In unele părți, la naivi, destăinuirea aceasta a deșeptat mare indignare. Dar s'au împecat în pripă. — In orice caz e surprinzător cu cât de puțină patimă s'a tratat și memorandumul și pretinsa ingerință.

Va fi interesant să se afile cum a judecat presa maghiară vorbirea lui Dr. Lucaciu.

»Alkotmány«: »...declama despre patriotism într'un bas sonor, frumos. Felul de a vorbi dulceag este o însușire specială a lui Lucaciu, se zice. De altmintea cât de cu mare curiositate ne-am așteptat la vorbirea lui, așa de mare ne-a fost și deluzia. Nu s'a adevărat fama de strălucite calități oratorice. E mai bun orator decât cei mai mulți naționaliști, dar vorbirea lui nu s'a ridicat peste mediocritate.«

»Budapesti Hirlap«. »Tonul și felul de a vorbi al lui Lucaciu, te surprinde cât se aseamănă cu al lui Wekerle. Chiar așa de excelent orator cum i-se făcea vestea nu este popa din Șişești. E cam teatral. Are însă un bun fir din stoffa de orator: nu prea îl scoți din sărite, nu se pleacă la întreruperi. Apoi o mai fi și bun cunoscător de oameni: în tot a treia propoziție injură pe gazetari, ca cel puțin prin asta să se asigure de simpatii. Atingea de altfel strune cu totul noi, deși cântase vechiul cântec. In discurs erau clare pe grămadă astfel de

și liniște, numai în inima ei s'au surpat altarele pe cari așezase ea tot ce avea mai scump, numai în inima ei era desnădăj fire și durere.

Trebuie să privească în ochii lui George, trebuie să-l întrebe — ce? Ce a voit tata să spună! Trebuie s'o știe, acum imediat. N'o mai poate duce așa mai departe.

Ea încredințase copilul ei lui George și mamei, Reza zăcea bolnavă. Durerea, după pierderea bunului stăpân, care nici odată n'a lăsat-o să simtă că era servitoare, a aruncat-o la pat. Ce mai avea ea de așteptat? Astfel lăsă Nelly copilul mamei ei. Dar, nu mai putea, trebuia să aibă o deslușire încă înainte de a-și lua adio dela mormântul tatălui ei. Tinăra femeie se întoarse iar acasă, casa era goală; pași căutând prin grădină. Seara se lăsă pe arbori, iar greierușii cântau prin iarbă. Colo ascunsă în frunziș se vedea chioscul favorit al mamei ei. Poate erau acolo — se auziau șoapte până la ea. Și earăși o cuprinsese o frică de ceva îngrozitor ce să-i sfășie inima. Se strecură neobservată prin frunziș până la chiosc. Se uită prin frunziș, iar sângele îi svăcnea prin vine. Ceeace auzia și vedea era mai mult decât și-ar fi putut presupune inima ei inocentă. Răzimată de George ședea în chiosc văduva tatălui ei. Capul ei atingea umărul lui, iar părul ei moale făcea lui.

fraze: »Iubita patrie maghiară — iubii compatrioți! — patriotismul meu neclintit« — dar nu izbutise a desarma cu ele bănuiala ascultătorilor.

Confesia lui politică s'ar putea formula astfel: recunoaște națiunea politică unitară, însă națiunea asta e compusă din mai multe naționalități, și Maghiarii sunt asemenea numai naționalitate, căreia numai atâtea drepturi îi compet ca celorlalte naționalități.

»Az Ujság«. »Vasile Lucaciu, popa de la Șişești e o figură interesantă, cap inteligent, orator după forme. Păcat numai că atâta vorbește de patriotism — când acesta e privilegiu coaliționist.«

»Fester Lloyd«. »Cu toate că numai pretinoasă nu îi era majoritatea camerei, reprezentantul cercului belușan știu să stoarcă aprobări generale îndată la început, mărturisind în o limbă maghiară ireproșabilă, că este îndemnat de cel mai curat patriotism... Camera a ascultat relativ în liniște vorbirea peste așteptare de conciliantă.«

Népszava. (care îl felicitase călduros pentru scrisoarea către alegători.) »A atins coarde ciudate. Vorbirea lui părea în slabă legătură cu tendințele naționaliste așa de accentuate. Pledase pentru niște ideologii naționale! Într'un chip prea de tot cunoscut. Nu știa să facă deosebire între »patrie« și »popor;« încă nu a luat de seamă, că fericiții stăpâni ai patriei propovăduesc patriotism, și dau cu biciușca în ea, firește că apoi n'a știut nici cum să-și explice, că pe lângă »marea iubire de patrie« a naționalităților, de unde sunt așa de »păcătoase ciocniri« între partide. Este așa, fiindcă vorbirile de până acum a naționalităților nu s'au asemănat de loc cu vorbirea de azi a lui Lucaciu. Naționaliștii luptă și pentru desrobirea culturală și economică, pe cât știm. Lupta lor în asta direcție numai slăbi poate căutând simpatii între partidele coalițate. Acestea au monopolizat patria pentru sine și patriotismul acestora este împotriva tuturor mișcărilor spre binele poporului.«

Din camera ungară.

Sedința din 30 Oct. n.

Dr. V. Lucaciu (continuând) încearcă să stabilească și să rectifice adevăratul înțeles al concepțiilor de »națiune« și »naționalitate«.

Să vedem cum s'a dezvoltat lucrul acesta în viața publică a Ungariei până în zilele noastre, așa că până acolo am ajuns, în ce privește chestia naționalităților, încât pe mine și pe colegii mei ne priviți ca dușmani de moarte. (Sgomot).

On. Camera! In zilele trecute a fost desvâlirea chipului unui distins bărbat de stat la congresul advocaților — a lui Verböczy. Nu voese să intru mai afund în critica dreptului făcut de el, l'au criticat nu popii, ci advocații. Să deschidem cartea acestui mare autor, despre care ministrul de justiție a vorbit cu atâta căldură înaintea tuturor advocaților din Ungaria. Acolo este cartea a III-a, capitolul 25, §. 2, în care Verböczy în mod taxativ înșiră că în Ungaria sunt unguri, valachi, germani, slovaci, cu un cuvânt le înșiră pe toate națiunile, cari sunt în Ungaria. Vorbește și în special despre fiecare națiune. Deci vedem, on. camera, că Verböczy în cartea sa scrisă latinește înșiră națiunile

Nelly se ținea cu putere de frunziș să nu cadă.

»Sunt liberă«, auzi Nelly pe frumoasa femeie, »In fine eată-mă liberă de cătușele nesuferite — ear tu ești pentru totdeauna încătușat! N'o mai pot suporta! Când mă gândesc, că alta are drept la iubirea ta — că ești al ei și că va veni ziua când vei răspunde la iubirea ei — am să inebunesc încă.«

»Știi bine«, zise George aproape fără voce, »că numai pe tine te iubesc.«

Atunci ea îl îmbrățișă pasionată, îl trase la pieptul ei, ca și cum n'ar voi să-l mai lase de lângă ea: »George, nu există pentru noi vre-o scăpare. — Nu există nici una?«...

Cu pași oboșiți trecu tânăra femeie pe cărarea din grădină. In fine știa toate, toate îi erau clare, și iritațiunea teribilă ce o avea tatăl ei în ziua când se logodise ea, când tot așa ca și ea întorcându-se el mai de timpuriu acasă îi găsise împreună în chiosc. Dar George îi mărturisii: »Am cerut dela soția d-voastră mâna d-rei Nelly.«

Atunci era așa de impresionată de fericire și bucurie, încât nici nu i-ar fi trecut prin mîntea ei de copil nevinovat, că ea e aleasă ca manta care se acopere păcatele altora.

după limbă. Ce sunt aceste națiunile? Sunt națiunile locuitoare în Ungaria, cari alcătuiesc statul (Sgomot).

S. Zinsky. Spune-mi că naționalitățile ce înseamnă latinește.

Lucaciu: On. Camera! Eu le aduc aceste ca argumente, că aceste idei politice sunt supuse desvôltării legilor. Punctul de mănecare, deci, e acela, că așa zic, că nu au fost atunci națiuni în Ungaria. Bine, dar Ungurii, Slovaci, Românii ce au fost? (Sgomot). Același popor, ba dacă vreți, aceiași naționalitate, cari au locuit atunci, locuiesc și acum. Insa în evoluția de mai târziu, conceptului »națiune« au voit să-i deie altă explicare, anume Kölcsey, Kazinczy F., br. Eötvös Iosif în opurile lor politice și literare, vorbesc despre naționalitățile maghiare și vorbesc despre națiunea maghiară, chiar așa ca despre națiunea și naționalitatea română, deci le-au folosit deopotrivă expresiunile acestea.

Insa cu ocaziunea aducerei legilor din 1848 și din 1866—68, să deschidem buletinele parlamentare și vom afla că s'au nisuit ca aceste două expresiuni să fie cât mai bine determinate și cât mai precis și totdeauna așa s'au exprimat, că în Ungaria există o națiune politică nedespărțită, pe aceasta o numesc națiunea maghiară, și la aceasta națiune politică aparțin ca membrii atât Maghiarii cât și Românii, Slovaciul și celelalte naționalități (Aplauze). Ei bine, noi aceasta o primim și o stimăm până e lege. Deci pentru-ce sunt atâtea frecări între noi chiar în ce privește chestia naționalităților?

Pap Z.: Pentru-că d-voastră nu vă place.

Lucaciu: Aici văd eu un curent politic care tot mai mult se întărește și care voește să contopească în națiunea maghiară pe naționalități, și să nege individualitatea naționalităților. (Strigăte: Nu e drept.)

Eu pot mărturisii că atunci când vorbești în saloane cu bărbați de stat ai Ungariei sau cu un fișpan mai cu minte totdeauna dau dreptul acestei deosebiri și nici când n'am aflat un bărbat de stat maghiar, nici chiar pe br. Bánffy care așa să fi dat definiția naționalităților precum am dezvoltat-o eu. Dar ne întrebați de plângerile de durerile noastre! Așa dar ascultați! Ne doare, că pe baza unor vorbe rău înțelese, pe cari așa zicând zi de zi călăritri, vă îndoiți în patriotismul nostru și voiți să ne luați nu numai drepturile politice, dar ne declarați chiar de trădători de patrie pentru că ne iubim poporul nostru...

Eber Antal: Nu pentru aceea! Pentru memorandum!

Lucaciu: Vă rog d-lor deputați să reimprospătați programul politic al lui Szécl Kálmán, care chiar în ce privește chestiunea naționalităților ne-a sunat ca o simfonie divină și a cărei rezultat a fost o decepție foarte dureroasă. Totdeauna când văd aceste idei expuse în vorbirile de program ale deputaților totdeauna spun că își iubesc pe frații lor români, slovaci, sârbi, dar totdeauna amenință cu cele mai teribile pedepse pe așa numiții agitatori. Dar când noi ne exprimăm iubirea față de popor, de limba, de cultura noastră, eu gura mare strigă, țipă, că suntem trădători de patrie și ne-am conjurat contra unității de stat maghiar.

Farkasházy Zs.: Nu tocmai!

V. Lucaciu: S'o spună asta d-l de-

Il iubia atât de mult! Il privia cu atâta venerațiune, admira cunoștințele lui bogate, experiența vieții lui, ea, care era încă un copil.

Pentru aceea o îmbrățișat-o tatăl, cu atâta căldură, în ziua cununiei ei, pentru aceea o întrebă el c'o voce tremurândă: »Il iubesti într'adevăr — și el pe tine?« Bănuiala lui încă nu era învinsă. Ear ea îi răspunse plină de fericire: »Ah, tată! N'ași mai putea trăi fără el!«

Acum ajunse înaintea lacului, încunjurat de trestia, ce se legăna. Luna își scâldea fața în apa lui. Era adâncă, asta o știa ea. Era liniște adâncă, numai pomii se mai înflorau de frumusețea unei seri senine de vară. Nelly însă privea cu groază în jurul său, pierduse totul, încrederea și iubirea de viață. Se plecă peste apa liniștită, ah, ce recoare, ce bine trebuie că e acolo în afunzime... Voia să se roage — numai știa însă ce face, »numai un pas încă«, asta fu ultima ei gândire.

In momentul acesta decisiv pătrunse la ea vocea copilului, »ascuțiți și văitătoare prin liniștea grădinei. Aceste tonuri, cari cereau ajutor, smulseră pe mama de lângă apă. Ea stătu un moment buimăcită, părea că își reamintește ceva, trecu cu mâna peste frunte — și o luă în rugă spre casă.

Nu mai știa alta, nu se mai gândea

putat în public. Eu am să-l sprijinesc mai cu seamă.

Nagy Gh.: Dar cu miniștri români tot ați avut sfătuirii!

V. Lucaciu: Politică și presa maghiară a falsificat ideea de stat. Am dat mainainte definiția corectă. Așa o primim și noi. In sensul asimilării însă o respingem. Andrassy a făcut serviciu neamului nostru, tipărindu-și vorbirea în toate limbile. In mulțumesc. Lumea românească se întrebă acum: cine-s agitatorii? Noi nu, căci noi numai în contra falsificării conceptelor agităm. Ne iubim naționalitatea, limba, conștiința, dar ținem cu iubire și mai presus de toate la patria noastră, Ungaria. (Aplauze și aprobări pe băncile naționaliste.) — In fruntea țării stau oameni pe cari trebuie să-i stimăm. Ce-i de vină atunci pentru pornirile dușmănoase?

Nu avem libertatea alegerilor. Din acest motiv am intrat în pasivitate. Iudicatura curială mai sanează puțin situația. Totuși corupția și abuzurile dănuiesc. Asta-i un gravamin al tuturor popoarelor.

A fost o vreme când și dv. vi-s'au contestat drepturile omenești, cum ni le-ați contestat dv. eri nouă. C'ase și națiuni nu pot fi favorizate într'un stat poliglot. (Strigăte: Stat unitar maghiar!) Numai votul universal și secret poate stărpi abuzurile, întărind constituția. Când era în opoziție, coaliția îl ceruse stăruitor, mai cu samă Ugron — ce face acum? (Ugron: Eu și acum îl cer!)

Nu suntem în contra învățării limbei maghiare. E absurditate a se crede, așa ceva. O învățăm de bună voe, așteptăm însă ca prin asta să găsim deschise înaintea noastră toate căile vieții publice, până la ministere. Românii însă nu ajung în posturi bune. D-v. sunteți mahnii că în afacerile comune, numai cei ce știu nemțește sunt aplicați! Ei, de ce nu învățați nemțește la academia din Dobrița, ca să poată ajunge oricine în acele posturi? Cu sila nimic nu se face. Berzeviczy a trebuit să recunoască zădărnicia oricărui rezultat în cei 18 ani, cât a fost în vigoare legea ce obliga învățarea limbei maghiare

Ar fi încă unele de spus, dar o să vină și vremea acestora. Sperează în pace, care va aduce alături de guvern și de majoritate pe naționalități, în lucrarea spre binele țării. Sunt și între maghiari elemente cari judecă mai real și mai adevărat în chestia naționalităților. Toată răspundabilitatea o au șoviniiștii intranzigenți, cari ne tac trădători spre paguba țării.

STIRILE ZILEI.

— 20 Octomvrie v.

Manualele în școlile populare. »Alk« de azi publică o declarație a lui Chernoch, accentuând autenticitatea ei. Spune declarația, că dispoziția §. 20 a noiei legi școlare, se referă numai la manualele scrise în altă limbă decât cea maghiară. Celor ungurești, cari au avut până acum »probarea senatului școlar catolic, li se va recunoaște validă aceasta aprobare. Tot așa și celor nemaghiare, cari au avut aprobarea consistoarelor, din motiv, că nu este timp a le censura. Dar numai provizor, pe anul școlastic 1907/8!!

O. M. G. E. pentru emigrații reveniți. Aceasta Asociație are plaul ca emigranților ce au venit și vor mai veni, cu pa-

la alta decât că copilul ei strigă după ajutor. Inima ei era plină de dor după copilul ei; pe acesta nu îl poate lua nimeni, acesta e al ei, o comoară depusă în mâinile ei. Nu mai cere nimic dela viață, voește numai pentru copil să trăiască. Numai pe el să-l țină Dumnezeu, numai să nu i se fi întâmplat nimic. Era p'aci să-și părăsească pe sermana ei fetița mică, ca pentru a doua oară să cadă jertfă acelei femei crude o viață tânără. O Doamne ce a vrut ea să facă!

Odaia era întunecoasă, copilul singur; dintr'un unghiu al odăii, luceau arzători ochii unei pisici — acestia au speriat așa de mult fetița. Aceia, cărora fetița le-a fost lăsată în îngrijire — se îndrăgosteau în chiosc!

Nelly strânse copilul la sânul ei, îl legănă și îl sărută. Un potop de lacrimi udară părul blond al micii fetițe. — Cu aceste lacrimi se scurse și fericirea tinerei femei, se pierdu și privirea-i senină și veselă credinței ei copilărești.

Se ridică ca o femeie serioasă, care voia să trăiască numai pentru copilul ei! Hotărâtă însă să ceară socoteală, celor ce veniau șoptind, la apărință indiferent, pe cărarea din grădină.

Iris.

rale agonisite, din America, să le dea în arândă moșile licitate și vândute, de scâpătați. Pe arendași i-ar constitui în reuniune. Emigranții intră cam greu la învoială, fiind acele pământuri slabe, stoarse.

Camera de comerț și industrie din Brașov va ține ședință plenară Mercuri în 6 Noembrie n., a. c., la orele 3 p. m. La ordinea zilei sunt 15 obiecte.

Medici în grevă. Medicii din Iaurin au luat hotărârea să intre în grevă, cu începerea lui Noembrie, dacă casa de asigurare a muncitorilor nu le va împlini pretențiunile până atunci. Greva a avut succes. Medicii din Arad sunt asemenea în grevă.

Lengyel Z. a fost atacat cu vorbe aspre de mai mulți colegi deputați, pe coridoarele Camerei, pentru că se purtase așa de agresiv față de judecătoria și guvern, în cunoscutul proces. Apărătorul său, Vázysonyi de asemenea, tot din acel motiv. Ci-că astfel se nimicește autoritatea judecătorilor maghiari, cari n'au părere de soarecti, cinstiti și independenți ce-s.

«Contesa» Teleky, care se află internată în arestul preventiv din Sibiu a fost fotografiată ieri la cererea poliției vieneze și bucureștene. Fotografia va fi expusă în toate orașele din Austria, Ungaria și România. Avis celor pungășiți.

Societatea Filarmonică își va ține adunarea generală luni în 11 Noembrie n., la orele 8 seara, în sala de repetiții din strada Gimnastice (Turnschulgasse) Nr. 9. La această adunare se invită toți membrii sprijinitori.

Cernova și Hlinca. Kel. Ert. este informat, că procuratura din Rosenberg a revocat permisiunea de-a se îndepărta, dată părintelui Hlinca. I-e teamă să nu caute scăpare de închisoare, rămânând în țări străine. Ancheta nu a putut descoperi nimic compromițător până acuma, în purtarea oamenilor din acea vărsare de sânge. Deia arestați nu se poate storce nimic. — Consiliul comun din Praga a dat expresia durerii și indignării sale din incidentul celor petrecute la Cernova.

Conducerea cercetărilor o face în fața locului însuși generalul de jandarm Patait Alexandru. Șaptezeci și cinci de jandarmi sunt plasați în Cernova și jur. Pentru familiile celor nenorociți sosesc ajutoare de pretutindeni. Insuși consiliul orașan din Praga a contribuit cu sumă mai însemnată.

Ziarul ceh «Union», are informația, că fruntași slovaci vor pleca cu Memorand în fața Majestății Sale și a Papei, din cauza atitudinii guvernului maghiar.

Cu privire la măcelul dela Cernova și mai comuni următoarele amănunte: Primul foc de pușcă a fost dat de un jandarm care a fost lovit în piept cu o piatră. Un țărân a încercat să-i smulgă arma, atunci jandarmul a tras un foc omorându-l pe loc. S'au mai tras apoi 26 de focuri. Scenele cele mai violente au avut loc în fața școlii. Un soldat povestește că o fată de 16 ani a atacat cu mare furie pe jandarmi; ea a fost împușcată. Tot în fața școlii a fost împușcată o femeie. Gloanțele au lovit-o în abdomen. Femeea, care era gravidă, a dat naștere pe loc unui băiețel. Ea a murit. Lipsesc încă trei persoane din acelea cari au atârnat pe țărani. Mai toți dintre răniți, întrebați ce l-a făcut să se dede la turburări, au răspuns: — «Pentru limba și credința noastră, pe cari ungurii vor să ni le răpească. Christos a suferit și el și suferim și noi pentru drepturile noastre».

Asociațiile țărănești din România. Dl Sp. Haret, ministrul instrucțiunii publice și României, a trimis tuturor revizorilor școlari din țară, o însemnată circulară în chestia propagandei pentru înființarea asociațiilor cooperative țărănești. După ce arată însemnatatea acestei opere, circulara reamintește rezultatele frumoase dobândite prin crearea băncilor populare.

Acum că instituția băncilor populare este întemeiată pe baze solide, trebuie să se meargă mai departe cu crearea celorlalte instituții agricole, cari pot foarte lesne isvorii din tulpina celei înființate. Bani băncilor populare să nu servească numai pentru înlăturarea primei cauze ce le-a dat naștere (izgonirea cametei de prin

sate), ci și pentru satisfacerea tuturor trebuințelor agricole, potrivit cerințelor moderne ale cultivării pământului.

Monumentul »Trecerea Dunărei«. Inaugurarea monumentului ridicat în T. Măgurele pentru amintirea Trecerii Dunărei și a eroilor morți în războiul Independenței se va face la 28 Octombrie v. Va asista la inaugurare și ministrul de războiu, general Averescu.

Atentatul din strada Academiei. Din București se anunță că Joi la orele 2 p. m., dl Antonescu, administratorul moșiilor dlui G. Gr. Cantacuzino și fratele decanului avocaților, a fost victima unui cumplit atentat. Pe când eșea dela restaurantul Enache din strada Academiei, a fost fără veste atacat de dl Tetianu, fost impiegat în serviciul dlui Cantacuzino, care a tras asupra dsa'e 11 focuri de revolver. D-nul Antonescu a fost transportat la spitalul Colței, unde i-s'au dat primele îngrijiri. Victima a fost lovită de gloanțele atentatorului la cap și la ureche. Dl Antonescu e în afară de orice pericol. Atentatorul e tatăl a șapte copii și a declarat că, fiind licențiat din serviciu și rămânând pe drumuri, a voit să-și răsbune împotriva dlui Antonescu, căruia îi atribuie îndepărtarea sa. Atentatorul a tras focurile cu 2 revolvere.

O mare fraudă în Rusia. Ziarul »Russe« publică amănunte senzaționale despre o mare fraudă ce s'a comis la furnitura de căciuli și mănuși pentru armată. Suma defraudată este de mai multe milioane. Deși s'a făcut anchetă și s'au descoperit toate operațiunile totuși nu s'a deschis nici un fel de acțiune, deoarece personajii sus puse sunt grav compromise în această fraudă.

Profesori americani la universitatea din Berlin. Profesorii universitari americani Havley și Schefield și-au început Joi prelegerile la universitatea din Berlin. Acești profesori au fost trimiși la universitatea din Berlin, de către președintele Roosevelt, în locul celor doi profesori germani trimiși de împăratul Wilhelm în America. La deschiderea cursurilor acestor profesori au asistat și prințul moștenitor reprezentând pe împăratul Wilhelm, corpul diplomatic din Berlin, funcționari superiori ai statului, toți profesorii universitari și studenții.

Sinodul parohial al comunei bisericesti Săliște, ținut Duminecă sub conducerea dlui protopresbiter Dr. Ioan Stroia, a decis în unanimitate urcarea salarelor învățătorescilor la suma minimală cerută de noua lege școlară, încă cu începere dela 1 Septembrie anul curent.

Sinuciderea unui ziarist. Redactorul șef al ziarului »Pester Lloyd«, Leo Veigelsberg, s'a sinucis alaltăieri, trăgându-și un foc de revolver. Veigelsberg suferea în grad mare de nervositate.

Victimele cutremurului din Calabria. Numărul victimelor cutremurului de pământ din Calabria s'au stabilit în mod oficial. La Ferruzzano au fost 175 morți, dintre cari 118 au fost scoși de sub dărâmături. Mai sunt 50 răniți, dintre cari 20 grav. Pe lângă aceasta mai sunt 11 morți și 31 răniți în alte localități.

Studenții sioniști din Viena, au oprit cu tărăboi cursurile profesorului de literatură Dr. Arnold, fiindcă acesta tratând drama, a vorbit despre Herzl și Nordau, cu următoarele expresii: »inventatorii și impresarii sionismului«.

Bucătărie comună, și-au înființat deja și impiegatii căilor ferate din Budapesta.

Avansamentul din Noembrie în armata comună. Monitorul armatei comune publică avansamentele făcute cu 1 Nov. n. în armata comună. Intre ofițerii avansați se află și următorii: generalul de brigadă Pflanzner-Baltin a fost numit general de divizie, căpitanul de cl II Dumitru Florian a avansat la rangul de căpitan cl I la reg. 64, locotenent a fost numit sublocotenentul E. Craioveanu la reg. 86 și Victor Chirillă la reg. 63, ofițier cl I la departamentul de contabilitate a fost numit ofițierul de cl II Nonus Poruțiu la direcțiunea trupelor de geniu în Alba Iulia.

Cununie. Măne, Duminecă, la orele 4 p. m., se celebra în biserica Sf. Nicolae din Brașov, cununia d-lui Ioan Oancea cu gentila d-soară Eugenia Panțu. Nuni vor fi d-na și d-l Alexe Dobreanu din Ploiești.

Felicitările noastre!

Aviz. Din cauza repausului duminical va fi deschisă mâne, dela orele 1—9 seara în oraș numai farmacia d-lui Hornung.

Concerte. În restauratul »Transilvania« va avea loc mâne, ca și în toate Duminecele, concerte militare. Inceputul la orele 8. Intrarea 60 b.

— Tot mâne, Duminecă, va cânta în otelul »Europa« muzica orașului. Inceputul la orele 8 seara. Intrarea 60 b.

O doftorie pentru popor. Se poate numi ca atare spiritul lui Moll și sarea, care prin fricțiune întărește mușchii, alină durerile, precum și tot felul de reumatism se vindecă cu succes sigur. Prețul unei sticle 1 cor. 90 bani. Se trimite zilnic cu rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și r. A. Moll, Viena, Tuchlauben 9. În depozitele din provincii să se ceară expres preparatul Moll provăzută cu marca de scut și subscriere. — (2)

Cugetări.

Creștinismul în înțelesul său adevărat destruge statul.

Egalitatea înaintea legii!

Adecă viața oamenilor se scurge în marginea legii! A mîia parte poate, restul lucreaza în afară, adecă în sfera moravurilor.

Știința și filosofia se ocupă de tot ce se poate închipui, afară de aceia ce trebuie să facă omul, ca să devie mai bun și să trăiască mai bine.

Tolstoy.

Un cal nu caută a se face admirat de tovarășul său. Se vede între ei un fel de emulație la curse, dar asta fără consecință, căci fiind în staul cel greoi și cel mai prost croit nu cedează pentru aceasta ovăsul său celuilalt. Nu este tot așa printre oameni: virtutea lor nu se mulțumește prin ea însăși — și ei nu sunt mulțumiți dacă nu dobândesc avantajii celorlalți.

Omul nu e nici inger nici dobitoc și nenorocirea voește, ca acela care vrea să facă pe ingerul, face pe dobitocul.

Fascal.

ULTIME STIRI.

Oradea-mare, 2 Octombrie. Tribunalul a osândit pe Dr. Demetriu Lascu la șase luni închisoare și 500 cor. amendă pentru articolele publicate în »Tribuna«. Amendă se va lua din cauția acestui ziar. Deliberarea a avut mai multe momente aprinse. Motivarea e plină de sofizme tendențioase și neadevărate. Apărarea a fost susținută cu toată energia de d-l N. Rozvan, avocat în Budapesta, (frate cu Dr. Rozvan din Ilia) membru al partidului socialist.

București, 2 Nov. Primele proiecte ale guvernului cari au fost isprăvite și cari au fost obiectul unor lungi și minuțioase studii în timpul vacanței, sunt următoarele: Proiectul de legi asupra învoelilor agricole, proiectul pentru casa rurală, reorganizarea judecătorilor de pace, și monopolul cărciumilor la sate. Pentru redactarea acestor proiecte, s'a adunat un material documentar considerabil. Astfel proiectul pentru tocmelele agricole va fi însoțit de anexe cuprinzând tablouri despre condițiunile tocmelelor agricole, precum și despre valoarea și venitul tuturor moșiilor din județele țării. Acest proiect de lege va fi primul care va fi adus luni, în studiul comisiunii parlamentare pentru reformele agrare.

Petersburg, 2 Noembrie. Revolta din portul Vladivostok s'a petrecut în următoarele împrejurări: Rebeliunea a izbucnit deodată pe trei distrugătoare de torpile: »Skory«, »Derbity« și »Trepovni«. Semnalul s'a dat de pe două vase »Skory« și »Derbity«, omorându-se comandantii lor. Astfel pe »Skory« a fost ucis locotenentul Ster, iar pe »Derbity« căpitanul Curof, acesta din urmă a fost găsit încă în viață într-o stare foarte gravă. Pe vasele »Derbity« și »Trepovni« se aflau însă mulți marinari cari nu s'au asociat la răscoală. Pe »Skory« însă n'a rămas nici un marinar care să nu se fi asociat. Celelalte două vase au început însă să bombardeze pe »Skory« imediat ce acesta a arborat drapelul roș și a deschis focul asupra orașului. Lovit de torpile din toate părțile »Skory« au suferit mari stricăciuni. Tot în urma acestei bombardări au fost omorâți 6 soldați și alți 6 au fost grav răniți.

Petersburg, 2 Noembrie. Până acum din 343 alegeri efectuate pentru Duma imperului au fost aleși 116 membri ai drepte și monarchiști, 103 octombriști și moderați, 3 ai uniunii renovațiunei pacifice, 26 cadeți, 9 naționaliști și polonezi, 6 mahometani, 9 social-democrați, 20 membri ai stângei și 1 independent.

Berlin, 2 Noembrie. Urmărirea vătămării în procesul Moltke—Harden, a luat-o asupra sa procurorul de stat.

Taschent, 2 Noembrie. În ruinele orașului Caratag și-au pierdut viața numai 2500 de locuitori.

Glume.

Între doi pungăși:

— Ce frumos ceas ai!... Cât te costă!
— Nu știu... Când l'am luat nu era nimeni în prăvălie.

— Păcat cucoană, zice doctorul către soția bolnavului, m'ai chemat prea târziu. Bărbatul d-tale e pe ducă... are mâinile deja vinete.

— Dar d-le doctor, bărbatul meu are întotdeauna mâinile așa de vinete, e zugrav...

— Așaa!! Norocul lui, căci dacă bărbatul d-tale n'ar fi fost zugrav, ar fi fost deja mort.

— D-le doctor, cât poate trăi un om fără creeri?

— E o întrebare grea, zise doctorul, și nu se poate răspunde ușor. D-ta câți ani ai?

— 34.

— Iată d-ta trăiești de 34 de ani fără creeri și cine știe cât mai poți trăi încă!

— De ce-l galbenă luna? Întreabă un copil pe un altul.

— Find-că nu doarme noaptea.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

N. B. Cluj. Vi-s'a trimis numărul cerut pentru »volumul«.
Dr. E. Orăștie. Foia se expediază de aici regulat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branice.

Să capetă pretutindeni

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

Coloseul Projectograf

Zilnic 2 Reprezentațiuni, seara la 6 și la 8 oare.

TEATRU ELECTRIC

— dinaintea Porții Vămii. —

Domnișoară de 21 ani
fiica unui proprietar bogat de be-
rărie **necăsătorit**, cu zestre de
120,000 mărci, bani gata, dorește
a se căsători cu un Domn frumos,
sănătos, fie și fără de avere. Re-
flectanții serioși pot afla informații
mai de aproape sub „**Sehnsucht**“,
Berlin 18.

(3068,1-9.)

CONCURS.

Nr. 1007—1907. „Asociațiunea
pentru literatura română și cultura
poporului român“ dă pentru anul
școlar 1907 ca **bursă** suma de **200
coroane** din „**Fundațiunea Georgiu
Baueriu din Vad**“ pentru un elev de
naționalitate română, care urmează
la vre-una dintre școalele medii din
patrie. Vor fi preferiți, în înțelesul
literilor fundamentale, rudele ferici-
tului fondator.

Cererile pentru obținerea ace-
stei burse sunt de a se înainta co-
mitetului central al Asociațiunii în
Sibiu (Nagyszeben), Strada Morii
Nr. 6, până la **15 Decembrie st. n.**
a. c. însoțite de următoarele acte:

- a) Certificat de botez.
- b) Certificat de pe anul școlar
1906/7.
- c) Certificat de paupertate.
- d) Actele cari dovedesc inrudi-
rea cu fericitul fondator.

Cererile intrate după 15 Decem-
brie n. a. c. nu se vor lua în con-
siderare.

Sibiu, din *ședința comitetului central
al „Asociațiunii pentru literatura română
și cultura poporului român“.*

Iosif Sterca Șuluțu, Oct. C. Tăslăuanu,
prezident. secretar.

Avis.

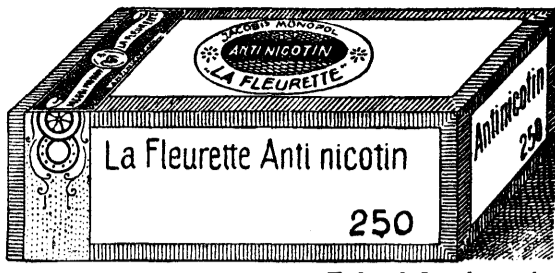
În cancelaria notariaiă a D-lui
Iuliu V. Albin, notar cercual în
Zalatna, poate fi acceptat imediat
un adjunct care e versat în toate
afacerile notariale și posedă perfect
limba maghiară și română. Pentru
conștiințele favorabile a se adresa
la susnumitul Domn notar. (3067,1-2.)

ALEXIN

Cea mai fină
UNTURĂ DE PLANTE
PENTRU FIERT, FRIPT
ȘI PRĂJITURI
25% MAI CU SPOR CA
ORI CE UNTURĂ
PENTRU UȘOR DE
MISTUIT RECOMAN-
DATĂ DE MEDICI
VERITABILĂ
NUMAI CU ACEASTĂ
MARCĂ DE SCUTIRE.

Se capătă în
toate băcăniile.

Succes ne mai pomenit! Tuburi de cigarete
„Antinicotin“
în cutii de țigarete.

**NOROCUL LUI
BOGDANY**

este

neîntrecut!

In colectura noastră a
loteriei de clase reg.
ung. s'a câștigat:

602.000

Coroane cu Nr. 240.

602.000

Coroane cu Nr. 12698.

602.000

Coroane cu Nr. 85306.

602.000

Coroane cu Nr. 92044.

602.000

Coroane cu Nr. 98924.

400.000

Coroane cu Nr. 11119.

400.000

Coroane cu Nr. 76062.

200.000

Coroane cu Nr. 25534.

200.000

Coroane cu Nr. 27557.

200.000

Coroane cu Nr. 46006.

200.000

Coroane cu Nr. 92049.

100.000

Coroane cu Nr. 15630.

100.000

Coroane cu Nr. 20833.

100.000

Coroane cu Nr. 70169.

100.000

Coroane cu Nr. 79559.

100.000

Coroane cu Nr. 86860.

100.000

Coroane cu Nr. 94780.

90.000	Cor. cu Nr.	2407
80.000	" "	27665
80.000	" "	60277
50.000	" "	36234
50.000	" "	93004
40.000	" "	266
40.000	" "	395
40.000	" "	27539
40.000	" "	117255

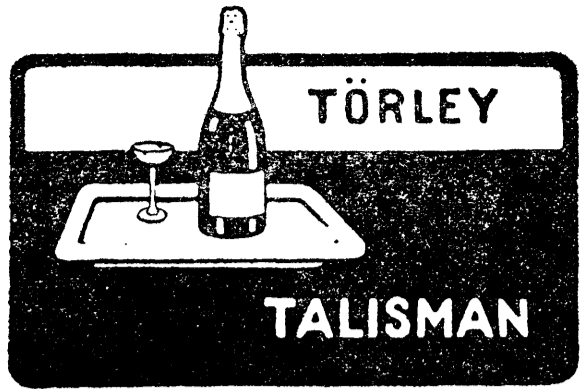
și alte multe câștiguri
de **30.000, 25.000, 20.000,
15.000, și 10.000 Koréne.**

S. BOGDÁNY,

Hauptst. Lotterie-Bureau Akt.-Ges.
Budapest, IV., Karlsring Nr. 20.
Tragerea la 21 și 23 Nov.

1/8 Los	1/4 Los	1/2 Los	1/1 Los
K 1.50	K 3	K 6	K 12.

Se trimite în provincie cu rambursă
sau trimițându-să banii.

Deschidere de Restaurant nou!

Subscrisul am onoarea a aduce la cunoștința On. public,
că în **Blumăna, Strada Fântânii** (lângă Casarma Honve-
zilor) în casa mea proprie de nou zidită deschid

un Restaurant nou

sub conducerea Doamnei **MIKLOS ROZA.**

Spre vânzare:

- VINURI** curate de Transilvania.
- BERE** proaspătă în fiecare zi.
- BUCATARIE** escelentă.

De o cercetare număroasă se roagă

Grigore Cristea,
antreprenor.

(3856,2--2.)

AVIZ!

Subscrisa are onoarea a aduce la cunoștința On. public
din oraș și împrejurime, că am luat asupra mea conducerea

HALEI de BERE și RESTAURANT
din Strada Porții Nr. 60. (Casele Riddell).

Dela 1 până în 17 Novembrie aduc la vânzare de probă

Bere I-a (Märzenbier) de Steinbruch
cu 9 cruceri paharul.

Dela 15 până la 30 Novembre

BERE SCHWECHATER

tot cu 9 cr. paharul, și după dorință și părerea oaspeților
vou pune spre vânzare una seau altă din berea susnumită.

În tot timpul Zonen dejun proaspăt. — Odăi separate pentru
societăți particulare. — **Vinuri de Ardeal** curate. — Abona-
mente ieftine pentru prânz și cină în local și afară.

Apelând la sprijinul On. public semnez cu toată stima

Johana Muntean Gabel.

(3059,2--2)

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai dacă fie-care cutiă este provădută eu marea de
apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăți-
lor celor mai cerbicioase la stomac și pântec, în contra cărceilor și aereii la stomac, con-
stipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai
diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o rășândire, ce crește meru de
mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2— Falsificațiile se vor
urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacă fie-care sticlă este provădută eu marea
de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este fôrte bine cunos-
cută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat), alină
durerile de gîndină și reumatism și a altor urmări de rēcă. —
Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea
rațională a pelei, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucatii cor. — 40 b.

— Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută eu marea de apărare A. Moll. —
Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL** Wien, I. Puchlauben 9.
c. și reg. furnisor al curții imperiale.

— Comande din provincie se efectuează dînlc prin rambursă postală —
La deposite se se cêră anumit preparatele provădute eu iscălitura și marea de apă-
rare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius, Victor Roth** și en gros la
D. Eremias Nepoțu, și C. H. Neustädter.